

поширенню знань, умінь і навичок пожежної безпеки серед школярів, задля унеможливлення та запобігання критичних наслідків. На основі дослідження ми можемо вважати, що першочерговим завданням для школи у сфері пожежної безпеки є створення комплексу інформаційно-просвітницьких заходів з метою вироблення дієвої протипожежної моделі поведінки школярів. Налагоджена співпраця загальноосвітніх закладів та служб порятунку дає змогу отримати кращий результат у даному напрямку. А сама тематика потребує подальшого наукового осмислення та ґрунтовних досліджень.

Список використаної літератури

1. Ващенко О. М. Формування у молодших школярів компетенцій безпеки життєдіяльності: теоретичний аспект. Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді. 2014. № 18. С. 99–106.
2. Національна доповідь про стан пожежної та техногенної безпеки в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://mns.gov.ua/>
3. Охріменко А. І., Цина А. Ю. Пожежна безпека в загальноосвітніх навчальних закладах України. Постметодика. 2013. №4. С. 38–46.
4. Черкашин О. В. Навчання молодших школярів пожежній безпеці: сучасний стан проблеми. Наукові записки. 2016. № 3. С. 182–189.
5. Черкашин О. В. Форми та методи виховної роботи з молодшими школярами при навчанні основ пожежної безпеки. Головне управління Державної служби України з надзвичайних ситуацій у Луганській області. 2015. № 45. С. 106–125.

НАДЗВИЧАЙНІ СИТУАЦІЇ В УМОВАХ НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ

*Красношанка А. О.
м. Полтава*

Анотація. в даній статті порушується питання про виникнення надзвичайної ситуації в навчальних закладах. Пояснює як сформуванню в дітей поняття про порядок дій при виникненні надзвичайної ситуації. Про обов'язок вчителя організувати робоче місце в умовах навчально виховного процесу.

На сьогодні досить поширеним є виникнення різних небезпечних ситуацій під час педагогічного процесу. Формування у кожного вихованця активної життєвої позиції щодо власного життя та власної безпеки, озброєння його знаннями та навичками безпечної поведінки вдома, на вулиці, у дитячому садку тощо, збереження та зміцнення здоров'я, формування здорового способу життя дітей – одне з найактуальніших завдань роботи педагогічного колективу навчальних закладів. Представники, які займаються вихованням та навчанням дітей різного віку, досить часто зіштовхуються із надзвичайними ситуаціями які спричиняють самі ж діти. Ось наприклад, уявіть собі таку ситуацію:

У 8 класі під час уроку хлопці почали підпалювати сірники, коли вчитель втрачає пильність. Незабаром, іскра потрапляє на одяг сусіда по парті, які будуть ваші дії в даній ситуації? Дослідженням даної теми займалися безліч людей, а саме; Логін В. Л., Чемерис М. В., Сидоренко М. А., Кропивницький В.

Мета нашої статті виявити і схарактеризувати дії які допоможуть в надзвичайній ситуації в навчальних закладах. Дослідити поняття які характеризують надзвичайні ситуації і розглянути різні види ситуацій, що можуть виникнути в різних закладах освіти. Надзвичайна ситуація – порушення нормальних умов життя і діяльності людей на об'єктах або територіях, спричинене аварією, катастрофою, епідемією, стихійним

лихом, епізоотією, епіфітотією, великою пожежею, застосуванням засобів ураження, що призвели або можуть призвести до людських і матеріальних втрат, а також велике зараження людей і тварин [1].

Формування відповідального ставлення до власної безпеки має відбуватися на всіх етапах життя людини, а розпочинати його варто з раннього дитинства. Дорослі (педагоги, батьки) основну свою місію здебільшого вбачають у тому, щоб захищати та оберігати дитину, але дуже важливо – підготувати її саму до реального життя, насиченого різними подіями, зустрічами, ситуаціями, подекуди небезпечними. Тобто навчити дитину безпечно поводитись самостійно у довкіллі (предметному, природному, соціальному). Ще з дошкільного віку, педагог має пояснити головні правила та дії учню при виникненні небезпечних ситуацій. Адже саме в цьому віці відбувається зростання рухової активності, фізичних можливостей дитини. Для цього віку дитині характерною ознакою є допитливість, що може призвести до безлічі небезпечних випадків. У Законі України йдеться «Про дошкільну освіту» продекларовано: дитина має право на безпечні та нешкідливі для здоров'я умови утримання. Тож захистити дитину від можливих небезпек і навчити безпечно взаємодіяти з довкіллям – одне з провідних державних завдань, визначених у головному документі дошкільної освіти [2].

Як діяти при надзвичайній ситуації в закладах вищої освіти. При оголошенні небезпечного стану не панікуйте та намагайтеся не допустити виникнення паніки серед учнів та персоналу. При звуках сирен і переривчастих гудків підприємств (це сигнали «Увага всім!») Уважно слухайте інформацію про надзвичайну ситуацію та порядок дій. Вчитель повинен:

- у разі необхідності вживте заходів для зменшення проникнення отруйних речовин в будинок: щільно закрийте вікна та двері, щілини заклейте;

- у разі необхідності евакуації допоможіть дітям одягнутися та зібрати необхідні речі;

При різних видах надзвичайних ситуацій є різні дії.

При пожежі дії працівників закладу освіти мають бути спрямовані на створення безпеки учнів, їх рятування та евакуацію [3].

Кожен працівник, який виявив пожежу або її ознаки (задимлення, запах горіння або тління різних матеріалів тощо), зобов'язаний:

- негайно повідомити про це за тел. 101 пожежну частину (при цьому слід чітко назвати адресу закладу, місце виникнення пожежі, а також свою посаду та прізвище);

- сповістити про пожежу директора;

- організувати зустріч пожежних підрозділів, вжити заходів щодо гасіння пожежі наявними засобами пожежегасіння.

Директор закладу освіти зобов'язаний:

- здійснювати керівництво евакуацією людей та гасіння пожежі до прибуття пожежних підрозділів;

- організувати вимкнення мереж електро- і газопостачання і здійснення інших заходів, які сприяють ліквідації пожежі;

- вчителям не можна залишати дітей без нагляду з моменту виявлення пожежі до її ліквідації;

- залишаючи приміщення або будівлі, що постраждали від пожежі, потрібно зачинити за собою всі двері і вікна;

- організувати перевірку всіх дітей, працівників, евакуйованих з будівлі за списками і журналами.

Щоб уникнути небезпечних ситуацій під час навчально-виховного процесу слід правильно організувати місце роботи за відповідними правилами [4].

Таким чином, дотримуючись усіх правил уникнення надзвичайних ситуацій забезпечить себе від виникнення небезпечних для умов життя ситуацій. Якщо така ситуація відбулася у вашому навчальному закладі ви маєте діяти згідно з чинними правилами безпеки [5].

Список використаної літератури

1. Дії в разі виникнення пожежі. Режим доступу: <https://don.kyivcity.gov.ua/content/dii-u-razi-vynykennya-pozhezhi.html>.
2. Навчальні матеріали. Режим доступу: https://pidruchniki.com/12810419/bzhd/nadzvichayni_situatsiyi;
3. Охорона праці в закладі. Режим доступу: <http://znz12op.blogspot.com/p/12-12-1.html>.
4. Уникнення надзвичайних ситуацій. Режим доступу: http://osvita-mvk.if.ua/content&content_id=1578.
5. Формування знань у дітей старшого дошкільного віку про правила безпеки життя методом проблемних ситуацій. Режим доступу: http://4ua.co.ua/pedagogics/yb2ad68b4d53a88521306d26_1.html.

ДЖЕРЕЛА НЕБЕЗПЕКИ ТА ЇХ КЛАСИФІКАЦІЯ

Зозуля Л. В.
м. Полтава

Анотація. У статті мова йде про формування і розвиток знань з небезпек у студентів.

Ключові слова: дидактичні умови, джерело небезпеки, небезпека, небезпечна ситуація, вражаючі фактори, шкода.

Небезпека – це процеси, явища, об'єкти, властивості предметів, що здатні негативно впливати на життя і здоров'я людини. За характером небезпеки мають природне і антропогенне походження. Дія небезпек проявляється через вплив уражаючих факторів. Уражаючими називають такі чинники життєвого середовища, які за певних обставин завдають шкоди людям і їхнім системам життєзабезпечення, призводячи до матеріальних збитків.

Наслідки дії небезпек на людину або навколишнє природне середовище характеризуються категорією шкоди. Види шкоди для людини – це травми, захворювання, смерть, матеріальні збитки. Поширеним кількісним показником є поняття ризику як імовірності спричинення людині тієї чи іншої шкоди тими чи іншими небезпеками. За соціально-культурною прийнятністю ризику бувають надмірні, гранично допустимі, прийнятні та знехтувані.

Відомі такі види середовища життєдіяльності: природне, виробниче і побутове. Виробниче і побутове середовища входять до складу більш широкого поняття техносфера. У кожному із середовищ існують джерела небезпеки, взаємодіючи з якими людина зазнає впливу відповідних видів небезпек.

За джерелами походження небезпеки бувають: природні, техногенні, соціальнополітичні, комбіновані (природно-техногенні, природно-соціальні, соціально-техногенні). Кожний вид небезпеки діє на людину та її життєдіяльність через характерні вражаючі чинники.

Природні джерела небезпеки – це природні об'єкти, явища природи та стихійні лиха, які становлять загрозу для життя чи здоров'я людини (землетруси, зсуви, селі, вулкани, повені, снігові лавини, шторми, урагани, зливи, град, туман, ожеледі, блискавки, астероїди, сонячне та космічне випромінювання, небезпечні рослини, тварини, риби, комахи, гриби, бактерії, віруси, заразні хвороби тварин та рослин). Техногенні джерела небезпеки – це робочі машини (транспортні засоби, підйомнотранспортне обладнання тощо), використання горючих, легкозаймистих та вибухонебезпечних речовин і матеріалів, підвищені температури і тиск, електрична